

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Plan współpracy rozwojowej w 2018 r.

realizowany za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ze środków rezerwy celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową, ze środków MSZ oraz ze środków innych resortów działających w obszarze współpracy rozwojowej

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Warszawa, grudzień 2018 r.

Spis treści

Wstęp	3
Część I	4
1. Współpraca rozwojowa realizowana ze środków rezerwy celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową oraz ze środków MSZ.....	4
1.1. Priorytety tematyczne polskiej współpracy rozwojowej.....	4
1.2. Inicjatywy flagowe.....	4
1.3. Współpraca rozwojowa w poszczególnych krajach priorytetowych.....	5
1.4. Wspieranie procesu wyborczego	15
1.5. Działania realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej	15
2. Pomoc humanitarna	15
Pakiet humanitarny na Bliskim Wschodzie	16
Ukraina	17
3. Współpraca rozwojowa w ramach organizacji międzynarodowych	17
4. Edukacja globalna.....	18
5. Wolontariat	18
6. Spójność polityk na rzecz rozwoju.....	19
7. Współpraca z sektorem prywatnym.....	19
8. Działania informacyjne	19
9. Ewaluacja.....	20
10. Formy i zasady współpracy z partnerami polskiej współpracy rozwojowej.....	20
11. Podział środków w ramach rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na współpracę rozwojową.....	23
Część II	24
Zadania z zakresu współpracy rozwojowej przewidziane do realizacji w 2018 roku przez organy administracji rządowej oraz Narodowy Bank Polski, finansowane ze środków, których są dysponentami.....	24
Część III	31
Udział Polski w realizacji polityki rozwojowej Unii Europejskiej	31
Składka do budżetu ogólnego UE.....	31
Składka na Europejski Fundusz Rozwoju (EFR).....	31
Udział Polski w finansowaniu Unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji.....	31
ZAŁĄCZNIK I Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainie oraz propozycje ich mierzenia.....	33
ZAŁĄCZNIK II Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Tanzanii, Kenii, Etiopii i Senegalii oraz propozycje ich mierzenia.....	38
ZAŁĄCZNIK III Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Palestynie oraz propozycje ich mierzenia	40
ZAŁĄCZNIK IV Podział środków w ramach rezerwy celowej	42
ZAŁĄCZNIK V Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych – podział ...	47
ZAŁĄCZNIK VI Zestawienie projektów realizowanych w 2018 roku w ramach drugiego modułu	47

Wstęp

Plan współpracy rozwojowej w 2018 r. realizuje założenia Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016 – 2020 (WPWR 2016-2020), przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 6 października 2015 r.

Plan został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz.U.2016, poz. 1392 z późn. zm.). Określa kierunki, cele i formy działań w obszarze współpracy rozwojowej oraz wysokość środków finansowych kierowanych do krajów partnerskich za pośrednictwem instrumentów współpracy bilateralnej oraz wielostronnej.

Podejmowane działania będą służyły wspieraniu krajów partnerskich polskiej współpracy rozwojowej w realizacji przez nie Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Priorytetowy zasięg geograficzny działań polskiej współpracy rozwojowej w 2018 r. obejmuje cztery kraje Partnerstwa Wschodniego, cztery państwa afrykańskie oraz dwa kraje Azji i Bliskiego Wschodu, zgodnie z kierunkami określonymi w WPWR 2016-2020. Zaplanowane na 2018 r. działania wychodzą naprzeciw potrzebom rozwojowym krajów priorytetowych polskiej współpracy rozwojowej i uwzględniają szczególną sytuację tych państw.

Obok priorytetów geograficznych Plan współpracy rozwojowej w 2018 r. precyzuje także priorytety tematyczne wynikające z WPWR 2016-2020. W 2018 r. działania polskiej współpracy dwustronnej obejmują głównie: dobre rządzenie, demokrację i prawa człowieka, rozwój kapitału ludzkiego, przedsiębiorczości i sektora prywatnego, rolnictwa i obszarów wiejskich oraz ochronę środowiska.

Plan zawiera również informacje na temat wielostronnego wymiaru współpracy rozwojowej Polski, w tym przede wszystkim współpracy rozwojowej w ramach Unii Europejskiej oraz udziału Polski w międzynarodowych agendach pomocowych.

Dokument jest podzielony na trzy części. Pierwsza, określa przeznaczenie środków rezerwy celowej będącej w dyspozycji MSZ oraz środków budżetowych Ministerstwa. Druga, zawiera informacje na temat zadań z zakresu współpracy rozwojowej realizowanych z funduszy, których dysponentami są organy administracji rządowej. W części trzeciej znajdują się informacje na temat środków polskiej współpracy rozwojowej, przekazywanych w ramach zobowiązań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej. Szczegółowe alokacje finansowe przedstawione są w załącznikach do niniejszego dokumentu.

Część I

1. Współpraca rozwojowa realizowana ze środków rezerwy celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową oraz ze środków MSZ

1.1. Priorytety tematyczne polskiej współpracy rozwojowej

W 2018 r. współpraca rozwojowa koncentrować się będzie na realizacji celów w ramach sześciu priorytetów tematycznych określonych w Wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2016-2020:

- 1) **dobre rządzenie**
- 2) **demokracja i prawa człowieka**
- 3) **kapitał ludzki**
- 4) **przedsiębiorczość i sektor prywatny**
- 5) **zrównoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich**
- 6) **ochrona środowiska.**

1.2. Inicjatywy flagowe

I. Akademia Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego

MSZ we współpracy z Krajową Szkołą Administracji Publicznej (KSAP) będzie kontynuować szkolenia skierowane do urzędników administracji publicznej wszystkich państw PW w ramach Akademii Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego (AAPPW).

Program specjalistycznych szkoleń AAPPW obejmuje wykłady i warsztaty prowadzone przez doświadczonych ekspertów i praktyków z Polski oraz innych krajów UE. Tematyka szkoleń dotyczy m.in. integracji europejskiej, w tym wdrażania umów stowarzyszeniowych, służby cywilnej, reformy samorządowej i innych zagadnień odpowiadających na zapotrzebowanie krajów partnerskich.

II. Centrum Informacyjne dla Władz Lokalnych w Mołdawii

Misją działającego od 2012 r. Centrum jest wspieranie mołdawskich władz lokalnych, organizacji pozarządowych i grup inicjatywnych w działalności na rzecz wzmocnienia demokracji lokalnej, w tym zwłaszcza absorpcji środków pomocowych oraz budowania partnerstw z instytucjami z Polski i innych krajów UE. Prowadzenie Centrum zostało powierzone Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

III. Programy stypendialne realizowane za pośrednictwem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Polityka stypendialna jest ważnym instrumentem wspierania rozwoju krajów partnerskich. Stypendia służą zarówno wzmocnieniu kadr danego kraju, jak i nawiązaniu kontaktów, które w przyszłości przyniosą wymierne i obopólne korzyści. Stypendyści, wzbogaceni o nową wiedzę i doświadczenia, posiadają potencjał do inicjowania i wspierania długofalowych zmian w swoich krajach. Najzdolniejsi z nich mają możliwość kształcenia się na najlepszych polskich uczelniach w ramach dwóch programów

stypendialnych współfinansowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Programy stypendialne są realizowane w formie projektów, w tym jako projekty modułowe.

- **Program stypendialny im. Stefana Banacha**

Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina) oraz Krajów Azji Centralnej (Kazachstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kirgistan i Tadżykistan) poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Program umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk, takich jak: nauki ścisłe, przyrodnicze, techniczne, rolnicze, leśne i weterynaryjne. Dodatkowo, obywatele Białorusi mają możliwość podjęcia studiów I stopnia na wszystkich kierunkach prowadzonych w szkołach nadzorowanych przez MNISW, z wyjątkiem kierunków filologicznych.

- **Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza**

Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się (Angola, Chile, Etiopia, Filipiny, Indie, Indonezja, Kenia, Kolumbia, Meksyk, Mjanma, Nigeria, Palestyna, Peru, RPA, Senegal, Tanzania, Wietnam) poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Program umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk, takich jak: ścisłe, przyrodnicze, techniczne, nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne.

1.3. Współpraca rozwojowa w poszczególnych krajach priorytetowych

Ze środków finansowych MSZ oraz z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonych na współpracę rozwojową dofinansowane zostaną projekty realizowane przez MSZ i jego partnerów, które w największym stopniu umożliwią osiągnięcie celów wyznaczonych w priorytetach tematycznych.

W dziesięciu priorytetowych krajach polskiej współpracy rozwojowej działania realizowane w 2018 r. przez organy administracji publicznej, podmioty wyłonione w ramach konkursów „Polska pomoc rozwojowa 2017” – II moduł oraz „Polska pomoc rozwojowa 2018”, za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych, a także za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej, będą wpisywały się w rezultaty ustalone dla poszczególnych krajów.

Na dwustronną współpracę rozwojową z państwami innymi niż priorytetowe, zostanie przeznaczonych nie więcej niż 10% środków z rezerwy celowej budżetu państwa na współpracę rozwojową. Do tych środków nie zalicza się kwot wydatkowanych na pomoc humanitarną.

W ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” będą dofinansowane m.in. projekty modułowe, składające się z dwóch lub trzech odrębnych części (modułów/odrębnych projektów) realizowanych w latach 2018-2019 lub w latach 2018-2020.

Działania realizowane przez organy administracji rządowej ze środków, których dysponentem jest MSZ, będą mogły być podejmowane w określonych priorytetach.

Priorytety tematyczne oraz zamierzone rezultaty wymienione są poniżej.

WYBRANE KRAJE PARTNERSTWA WSCHODNIEGO¹

Polska pomoc rozwojowa na rzecz Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy będzie zgodna z polskimi priorytetami w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego i spójna z szerszym zaangażowaniem UE w relacje ze wschodnim sąsiedztwem. Udzielana pomoc będzie jak najlepiej dostosowana do potrzeb i możliwości państw PW.

BIAŁORUŚ

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu kapitału ludzkiego, przedsiębiorczości i sektora prywatnego oraz demokracji i praw człowieka.

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) lepszy dostęp do usług społecznych, poprawa infrastruktury i funkcjonowania ośrodków dla osób niepełnosprawnych oraz dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej;
- 2) zwiększona integracja społeczna osób niepełnosprawnych i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej.

Działania służące osiągnięciu ww. rezultatów będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”, przez organy administracji rządowej, polskie placówki zagraniczne oraz za pośrednictwem organizacji międzynarodowych m.in. Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF).

Ponadto wdrażany będzie drugi moduł projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

W ramach *priorytetu przedsiębiorczość i sektor prywatny* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) rozwój przedsiębiorczości;
- 2) budowanie zdolności instytucjonalnej władz lokalnych do wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Działania służące osiągnięciu ww. rezultatów będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”, przez organy administracji rządowej, polskie placówki zagraniczne oraz za pośrednictwem organizacji międzynarodowych m.in. Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP).

W ramach *priorytetu demokracja i prawa człowieka* będą realizowane działania za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej oraz w ramach projektów realizowanych przez polskie placówki zagraniczne.

Ponadto planuje się dokonanie wpłat na fundusze: E5P (*Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership*) zarządzany przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

¹ Załącznik I zawiera tabelę z zakładanymi rezultatami działań polskiej pomocy w Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainie oraz propozycje ich mierzenia.

GRUZJA

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu dobrego rządzenia i kapitału ludzkiego.

W ramach *priorytetu dobre rządzenie* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) wzrost zdolności instytucjonalnych administracji publicznej w zakresie wdrożenia reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE – Gruzja oraz Umowy o Pogłębionej o Całościowej Strefie Wolnego Handlu (DCFTA), w tym w szczególności profesjonalizacja kadr służby cywilnej;
- 2) wzrost zdolności instytucjonalnych administracji publicznej w procesie decentralizacji władzy publicznej, zwłaszcza w zakresie zapewnienia dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej;
- 3) wdrożenie polityki rozwoju regionalnego, w tym wsparcie sektora turystyki;
- 4) rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych zwłaszcza w zakresie zapobiegania i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy wynikające z działalności człowieka.

Działania służące osiągnięciu rezultatów opisanych w pkt 1) - 4) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej i KSAP oraz przez polskie placówki zagraniczne. Działania wpisujące się w rezultaty opisane w pkt 2), 3) i 4) będą realizowane również w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”. Dodatkowo działania w ramach priorytetu będą realizowane za pośrednictwem organizacji międzynarodowych (UNICEF) oraz Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

Ponadto w ramach priorytetu dobre rządzenie wdrażany będzie drugi moduł projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) lepszy dostęp do usług społecznych oraz poprawa infrastruktury i funkcjonowania ośrodków dla osób niepełnosprawnych, ofiar przemocy domowej i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej;
- 2) integracja społeczna osób z niepełnosprawnością, ofiar przemocy domowej oraz dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej;
- 3) wzmocnienie systemu opieki i ochrona praw dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej, niepełnosprawnych oraz ofiar przemocy domowej.

Działania służące osiągnięciu ww. rezultatów będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”, przez organy administracji rządowej oraz polskie placówki zagraniczne.

Ponadto w ramach priorytetu kapitał ludzki wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

MOŁDAWIA

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu dobrego rządzenia oraz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

W ramach *priorytetu dobre rządzenie* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następującego rezultatu:

- 1) wzrost zdolności instytucjonalnej administracji publicznej na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym w zakresie wdrożenia kluczowych reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE – Mołdawia i DCFTA, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony ludności.

Działania służące osiągnięciu rezultatu będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej, polskie placówki zagraniczne oraz za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

Ponadto wdrażane będą drugie moduły projektów realizowanych przez organy administracji rządowej zaakceptowane do realizacji w 2017 r.

W ramach *priorytetu rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) poprawa wydajności i konkurencyjności oraz wzrost dochodów gospodarstw rolnych;
- 2) zwiększony dostęp do odpowiedniej infrastruktury oraz usług w sektorze rolnym;
- 3) rozwój działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich, w szczególności dot. turystyki wiejskiej.

Działania służące osiągnięciu opisanych rezultatów będą realizowane w ramach projektów wdrażanych przez polskie placówki zagraniczne.

Ponadto wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

UKRAINA

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu dobrego rządzenia, kapitału ludzkiego, przedsiębiorczości i sektora prywatnego.

W ramach *priorytetu dobre rządzenie* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) wzrost kompetencji kadry administracji publicznej w zakresie wdrożenia reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE-Ukraina;
- 2) wsparcie reformy samorządowej, rozwoju regionalnego, reformy oświaty, reform służących zapewnieniu stabilności finansowej państwa oraz przeciwdziałaniu korupcji;
- 3) rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy wynikające z działalności człowieka.

Działania służące osiągnięciu rezultatów opisanych w punktach 1) – 3) będą realizowane przez organy administracji rządowej oraz przez polskie placówki zagraniczne. Natomiast rezultaty opisane w pkt. 2) w obszarze wsparcia reformy samorządowej oraz w pkt. 3) również w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2018”. Dodatkowo działania będą realizowane w ramach programu UE *Ukraine Local*

Empowerment, Accountability and Development Programme (U-LEAD) oraz za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

Ponadto wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017” oraz organów administracji rządowej zaakceptowane do realizacji w 2017 r.

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą skierowane do osób wewnątrzprzesiedlonych i społeczności ich przyjmujących oraz będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) lepszy dostęp do infrastruktury i usług społecznych, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia, w tym wsparcia psychologicznego;
- 2) zwiększona integracja społeczna osób przesiedlonych wewnątrzprzesiedlonymi i ich społecznościami.

Działania służące realizacji *priorytetu kapitał ludzki* będą realizowane przez organy administracji rządowej oraz w ramach projektów realizowanych za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych.

Ponadto wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

W ramach *priorytetu przedsiębiorczość i sektor prywatny* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) rozwój przedsiębiorczości z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi i technologii;
- 2) rozwój przedsiębiorczości wśród osób przesiedlonych wewnątrzprzesiedlonymi i ich społecznościami;
- 3) poprawa jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz infrastruktury i wyposażenia ośrodków kształcenia i szkolenia zawodowego.

Działania będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”, w ramach projektów wdrażanych przez polskie placówki zagraniczne oraz przez organy administracji rządowej. Ponadto wspólnie z biurem UNDP w Kijowie realizowane będą działania projektu pn. *Promoting entrepreneurship among conflict-affected population in Ukraine*.

Wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

Dodatkowo na mocy Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o kształceniu obywateli Ukrainy w Kolegium Europejskim w Natolinie z dnia 25 listopada 2009 r., Ministerstwo Spraw Zagranicznych dofinansuje stypendia dla obywateli Ukrainy. Celem tych działań jest wspieranie dążeń Ukrainy na drodze do członkostwa w Unii Europejskiej.

AFRYKA

ETIOPIA*, TANZANIA, KENIA, SENEGAL²

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu trzech obszarów: kapitału ludzkiego, ochrony środowiska oraz przedsiębiorczości i sektora prywatnego.

Działania wpisujące się w przedstawione niżej priorytety będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” oraz projektów wdrażanych przez polskie placówki zagraniczne.

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) poprawa infrastruktury i wyposażenia podmiotów leczniczych oraz wzrost kwalifikacji personelu medycznego w zakresie świadczenia opieki medycznej na rzecz matek i dzieci;
- 2) poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej.

W ramach *priorytetu ochrona środowiska* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) zwiększenie liczby osób mających dostęp do podstawowej infrastruktury sanitarnej oraz przeszkolonych z zakresu higieny;
- 2) zwiększenie liczby osób/podmiotów korzystających z odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, wodna, wiatrowa, źródła geotermalne, biomasa);
- 3) wzrost zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania, reagowania i usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych działalnością człowieka.

W ramach *priorytetu przedsiębiorczość i sektor prywatny* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) wzrost aktywności zawodowej i zatrudnienia kobiet i młodzieży;
- 2) zwiększenie dostępu kobiet i młodzieży (w tym absolwentów) do kształcenia technicznego, szkoleń i doradztwa zawodowego oraz podniesienie jakości infrastruktury służącej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych;
- 3) zwiększenie konkurencyjności, wydajności i innowacyjności grup producenckich, kooperatyw oraz spółdzielni pracy, zwłaszcza w sektorze rolno-spożywczym.

Ponadto wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

* Ze względu na pogorszenie sytuacji bezpieczeństwa w Etiopii i trwający od 16 lutego do 5 czerwca stan wyjątkowy podniesiono poziom ostrzeżenia dla obywateli RP podróżujących do Etiopii do „nie podróżuj” dla całego kraju. Wobec braku informacji na jak długo stan wyjątkowy został wprowadzony

² Załącznik II zawiera tabelę z zakładanymi rezultatami działań polskiej pomocy w tych krajach wraz z propozycją ich mierzenia.

w momencie jego ogłoszenia, Ministerstwo Spraw Zagranicznych podjęło decyzję o zawieszeniu finansowania projektów dwustronnych, wyłonionych do realizacji w Etiopii w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” oraz o przeznaczeniu odnośnych środków na wsparcie kanałami wielostronnymi działań rozwojowych w Afryce. Dokonana zostanie wpłata na rzecz Światowego Programu Żywnościowego ONZ w Kenii oraz Biura Specjalnej Przedstawiciel Sekretarza Generalnego ds. Dzieci W Konfliktach Zbrojnych.

AZJA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA

MJANMA

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu kapitału ludzkiego.

Działania wpisujące się w opisany niżej priorytet będą realizowane w ramach projektów wdrażanych przez polskie placówki zagraniczne oraz drugiego modułu projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) poprawa infrastruktury i wyposażenia podmiotów leczniczych oraz wzrost kwalifikacji personelu medycznego w zakresie świadczenia opieki medycznej na rzecz matek i dzieci;
- 2) poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych, kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej.

BLISKI WSCHÓD

PALESTYNA³

Polska współpraca rozwojowa będzie koncentrować się na wspieraniu kapitału ludzkiego, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich oraz przedsiębiorczości i sektora prywatnego.

Działania wpisujące się w niżej wymienione rezultaty będą realizowane w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” oraz projektów wdrażanych przez polskie placówki zagraniczne.

Prowadzona będzie także współpraca w ramach organizacji międzynarodowych, w tym dokonana zostanie wpłata na rzecz Agencji Narodów Zjednoczonych dla Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (ang. UNRWA).

W ramach *priorytetu kapitał ludzki* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych, kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej;
- 2) poprawa stanu infrastruktury i dostępu do edukacji przedszkolnej;
- 3) zwiększenie dostępu do usług społecznych (ochrona zdrowia, edukacja) osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym⁴.

W ramach *priorytetu rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) wzrost dochodów i podniesiony poziom bezpieczeństwa żywnościowego gospodarstw rolnych;
- 2) zwiększenie konkurencyjności, wydajności i innowacyjności grup producenckich, kooperatyw oraz spółdzielni rolniczych;
- 3) poprawa dostępu produktów rolno-spożywczych do rynków zbytu, uzyskanie wyższej jakości produkcji rolnej.

W ramach *priorytetu przedsiębiorczość i sektor prywatny* działania polskiej pomocy będą służyły osiągnięciu następujących rezultatów:

- 1) wzrost aktywności zawodowej i zatrudnienia kobiet i młodzieży;
- 2) zwiększenie dostępu kobiet i młodzieży (w tym absolwentów) do kształcenia technicznego, szkoleń i doradztwa zawodowego oraz poprawa jakości infrastruktury służącej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych;
- 3) wzmocnienie organizacji non-profit, wspierających edukację zawodową i szanse zatrudnienia kobiet i młodzieży we Wschodniej Jerozolimie.

Ponadto w 2018 roku wdrażane będą drugie moduły projektów wyłonionych w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”.

³ Załącznik III zawiera tabelę z zakładanymi rezultatami działań polskiej pomocy w Palestynie wraz z propozycją ich mierzenia.

⁴ Między innymi osoby niepełnosprawne i wymagające stałej opieki, sieroty, rodziny wielodzietne, bezrobotni długotrwale wykluczeni z rynku pracy, osoby starsze, uchodźcy, osoby przesiedlone wewnątrz.

AFGANISTAN

Zgodnie z Wieloletnim programem współpracy rozwojowej na lata 2016-2020, w przypadku Afganistanu, który był krajem priorytetowym w latach 2012-2015, zastosowany zostanie mechanizm przejściowy. Jego celem będzie stopniowe wygaszanie dotychczasowych działań, co pozwoli na wypełnienie podjętych zobowiązań.

W 2018 r. w Afganistanie polska współpraca rozwojowa będzie realizowana za pośrednictwem Banku Światowego oraz UNDP. Dokonane zostaną wpłaty na rzecz *Afghanistan Reconstruction Trust Fund*⁵ oraz *Law and Order Trust Fund for Afghanistan*.⁶

⁵ *Afghanistan Reconstruction Trust Fund* (pol. Fundusz Powierniczy Odbudowy Afganistanu) został utworzony w 2002 r. z inicjatywy Banku Światowego i ma na celu wspieranie reformy afgańskiej administracji publicznej oraz budowę instytucji publicznych. Polska dokonuje wpłat do ARTF od 2006 r.

⁶ *Law and Order Trust Fund for Afghanistan* (pol. Fundusz Powierniczy Prawa i Porządku Afganistanu) został utworzony w celu wspierania afgańskiej policji. Fundusz zarządzany jest przez UNDP.

1.4. Wspieranie procesu wyborczego

W 2018 r. MSZ we współpracy z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE będzie wspierało organizację misji obserwacji wyborów prezydenckich w Azerbejdżanie i Gruzji oraz parlamentarnych w Armenii. W uzasadnionych przypadkach MSZ podejmie decyzję o organizacji misji obserwacji wyborów w innych krajach.

1.5. Działania realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej

Fundacji będą zlecane działania służące realizacji priorytetów tematycznych: demokracja i prawa człowieka oraz dobre rządzenie, przedsiębiorczość i sektor prywatny oraz zrównoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Działania te będą mogły być podjęte we wskazanych przez MSZ krajach priorytetowych oraz innych krajach biorcach oficjalnej pomocy rozwojowej.

Za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej sfinansowane zostaną m.in.:

1) program „Wsparcie demokracji 2018”. Program ten obejmuje przeprowadzenie konkursów grantowych na realizatorów projektów na podstawie art. 16a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz realizację działań własnych na rzecz wybranych krajów Partnerstwa Wschodniego w celu:

- poszerzenia dostępu obywateli państw Partnerstwa Wschodniego do rzetelnej i obiektywnej informacji, dzięki rozwojowi niezależnych mediów, zwłaszcza elektronicznych;
- wsparcia instytucji, działaczy i ruchów prodemokratycznych oraz organizacji broniących praw człowieka;
- zwiększenia dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

2) organizacja misji obserwacyjnych wyborów.

Konkursy grantowe i działania własne będą dotyczyć obszarów nieobjętych priorytetami konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”.

W ramach priorytetu dobre rządzenie, przedsiębiorczość i sektor prywatny oraz zrównoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich Fundacja Solidarności Międzynarodowej będzie realizować projekty własne, które obejmują m.in.:

- wsparcie reform wewnętrznych w ww. państwach na poziomie centralnym i lokalnym, w tym kontynuację wsparcia reformy decentralizacyjnej na Ukrainie;
- prowadzenie Centrum Informacyjnego dla władz lokalnych w Mołdawii;
- wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz obszarów wiejskich.

2. Pomoc humanitarna

Pomoc humanitarna udzielana będzie przy zachowaniu zasad neutralności, bezstronności, humanitaryzmu i niezależności, zarówno za pośrednictwem organizacji pozarządowych, polskich placówek dyplomatycznych, jak i wyspecjalizowanych służb państwowych oraz międzynarodowych organizacji humanitarnych. Głównymi organizacjami międzynarodowymi, z którymi prowadzona

będzie współpraca w zakresie pomocy humanitarnej będą m.in. Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UN OCHA), Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża (ICRC), Wysoki Komisarz Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), UNRWA oraz UNICEF. Zgodnie z Wieloletnim programem współpracy rozwojowej na lata 2016-2020 pomoc humanitarna będzie realizowana, ze względu na swój specyficzny charakter:

- niezależnie od priorytetów geograficznych współpracy rozwojowej;
- w szczególności w dwóch obszarach geograficznych tj. na Bliskim Wschodzie i Ukrainie;
- w ramach wybranych sektorów:
 - zdrowie i żywienie;
 - schronienie;
 - edukacja i opieka społeczna;
 - sektor wody, sanitariatów i higieny (WASH);
 - wczesna odbudowa po wystąpieniu katastrof (ang. *early recovery*);
 - łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju (LRRD).

Pakiet humanitarny na Bliskim Wschodzie

Sytuacja humanitarna na terytorium Syrii pozostaje katastrofalna. Do tej pory ponad 400 000 osób straciło życie, a ponad milion zostało rannych. Trwający już ponad sześć lat konflikt w Syrii istotnie wpływa na sytuację wewnętrzną państw ościennych, przede wszystkim Jordanii i Libanu. Państwa te przyjęły najwięcej uchodźców syryjskich spośród krajów Bliskiego Wschodu, licząc również pod względem stosunku liczby uchodźców do ludności ww. państw. W efekcie Amman i Bejrut zmagają się z napiętą sytuacją gospodarczo-społeczną. Wg. danych UN OCHA ocena się że w Syrii w połowie 2017 r. około 7 mln osób ma utrudniony dostęp do żywności, ponad 25% gospodarstw domowych jest zmuszane do przeznaczenia ponad 25% swoich miesięcznych dochodów na jej zakup. Ponad 30% dzieci pozostaje poza systemem szkolnym, a kolejne 1,4 mln dzieci jest zagrożonych nie ukończeniem roku szkolnego. Sytuacja sektora zdrowia jest bardzo zła, ponad połowa ośrodków publicznych jest niesprawna lub jedynie częściowo operacyjna.

Na terytorium Iraku dotkniętego równocześnie konsekwencjami wojny w Syrii oraz konfliktem z Państwem Islamskim (ISIS), trwa jeden z największych kryzysów humanitarnych na świecie. Od 2014 r. w Iraku przesiedlono ponad 3,3 mln Irakijczyków, z czego 1 mln przebywa na terytorium Irackiego Kurdystanu. Na te liczby nakłada się dodatkowo liczba uchodźców syryjskich, która wg. UNHCR przekroczyła w połowie 2017 r. 240 tys.

Napływ ludności pochodzenia syryjskiego oraz masowa skala lokalnych przesiedleń stanowi znaczne obciążenie dla Iraku, ponieważ kraj ten wciąż zmagają się z konsekwencjami własnych przewlekłych konfliktów. Choć liczba uchodźców syryjskich w Iraku pozostaje niższa niż w innych krajach regionu, w obecnym kontekście kryzys może wywierać nieproporcjonalnie większe skutki dla stabilności i bezpieczeństwa Iraku.

W odpowiedzi na oba kryzysy w 2018 r. kontynuowana będzie pomoc humanitarna udzielana w ramach specjalnego Pakietu na rzecz Bliskiego Wschodu. Działania będą w szczególności kierowane do uchodźców, osób wewnętrznie przesiedlonych i ludności lokalnej w odpowiedzi na wojnę domową w Syrii oraz konflikt w Iraku.

Pakiet będzie obejmował następujące kategorie działań:

- finansowanie drugiej transzy projektów pomocy bezpośredniej na rzecz uchodźców, osób wewnątrznie przesiedlonych i ludności lokalnej realizowanych przez polskie organizacje pozarządowe w Libanie, Jordanii i Irackim Kurdystanie. Działania stanowią będą kontynuację projektów wyłonionych w 2017 r. W ramach poszczególnych obszarów priorytetowych wartość modułów w 2018 r. stanowić powinna 150% wartości modułów w 2017 r.;
- finansowanie dodatkowych projektów pomocy bezpośredniej w 2018 r. w celu wsparcia uchodźców, osób przesiedlonych i ludności lokalnej;
- kontynuację wspólnego polsko – niemieckiego przedsięwzięcia na rzecz wsparcia edukacji dzieci uchodźców i ludności lokalnej w Libanie;
- umożliwienie polskim organizacjom pozarządowym udziału w postępowaniach dotacyjnych organizowanych przez znaczących donatorów pomocy humanitarnej, m.in. Komisję Europejską oraz Organizację Narodów Zjednoczonych, poprzez sfinansowanie ewentualnego wkładu własnego niezbędnego do wykazania przez organizacje podczas starania się o fundusze;
- realizację projektów pomocy bezpośredniej przez polskie placówki dyplomatyczne na Bliskim Wschodzie;
- realizację działań pomocowych w regionach kryzysów humanitarnych w obszarach trudno dostępnych ze względów bezpieczeństwa za pośrednictwem wyspecjalizowanych agend i organizacji humanitarnych.

Ukraina

Mając na uwadze dotychczasowe zaangażowanie Polski, a także bezpośrednie sąsiedztwo Ukrainy, konieczne jest podtrzymanie zaangażowania finansowego Polski w pomoc humanitarną w tym kraju w roku 2018. W wyniku toczącego się konfliktu potrzeby humanitarne poszkodowanej ludności są ogromne. Kluczowym problemem pozostaje kwestia dostępu do służby zdrowia i opieki socjalnej.

Dążąc do zapewnienia najbardziej efektywnej reakcji na przedłużający się kryzys panujący na Ukrainie, MSZ przyjmuje podejście, w którym dąży do wzajemnego uzupełniania się działań humanitarnych i rozwojowych, w tym przede wszystkim osób przesiedlonych wewnątrznie. W rezultacie polskie działania humanitarne odpowiadają na ich najpilniejsze potrzeby i są uzupełniane przez polskie działania rozwojowe w obszarze wsparcia psychologicznego, promowania przedsiębiorczości i systemu zarządzania kryzysowego.

3. Współpraca rozwojowa w ramach organizacji międzynarodowych

W ramach współpracy wielostronnej Polska wpłaci roczne składki i wpłaty dobrowolne, wspierając działania rozwojowe wybranych organizacji i współfinansując tym samym projekty oraz programy w zakresie redukcji ubóstwa, transformacji systemowej, promocji praw człowieka i demokracji, czy dostępu do edukacji.

W 2018 r. większość środków przeznaczonych na współpracę wielostronną wydatkowana zostanie w ramach składki do budżetu UE oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR). Wsparcie finansowe udzielone będzie również za pośrednictwem instytucji systemu Narodów Zjednoczonych oraz w ramach programów i funduszy administrowanych przez inne organizacje i instytucje wielostronne. Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych będzie prowadzona na przykład z wybranymi agendami Systemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, OECD i OBWE.

Podstawowe przesłanki przy podejmowaniu decyzji o wpłatach wielostronnych:

- wpłata musi być zaliczona do oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA);
- wpłaty przekazywane przez Polskę będą przede wszystkim kierowane do tych funduszy i programów wielostronnych, które są spójne z celami polityki zagranicznej RP oraz priorytetami geograficznymi i tematycznymi polskiej współpracy rozwojowej określonymi w WPWR 2016-2020;
- wpłaty mają charakter komplementarny względem dwustronnych przedsięwzięć, służą celom, które nie mogą być równie skutecznie realizowane w ramach dwustronnej pomocy rozwojowej.

4. Edukacja globalna

Edukacja globalna to część kształcenia obywatelskiego oraz wychowania, która obejmuje inicjatywy edukacyjne skierowane do polskiego społeczeństwa. Jej celem jest zwiększenie świadomości na temat problemów rozwojowych i współzależności globalnych wpływających na procesy rozwoju na świecie. Projekty z dziedziny edukacji globalnej realizowane w 2018 roku będą zgodne z celami edukacji globalnej, zdefiniowanymi w Wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2016-2020, tj. będą służyły:

- zwiększeniu obecności tematyki edukacji globalnej w programach edukacyjnych oraz wspomaganie realizacji treści nauczania dotyczących edukacji globalnej zgodnych z aktualnie obowiązującą podstawą programową we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i jednostkami podległymi oraz z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- zwiększeniu świadomości szerokiej publiczności na temat problemów globalnych;
- zwiększeniu świadomości problemów i wyzwań globalnych w miejscowościach liczących mniej niż 500 tys. mieszkańców oraz wsparciu merytorycznemu organizacji z niewielkim doświadczeniem w realizacji projektów edukacji globalnej.

Działania z zakresu edukacji globalnej będą kierowane do szeroko rozumianej publiczności, dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach systemu edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej.

W realizacji celów w obszarze edukacji globalnej w sposób priorytetowy traktowane będą działania z dużym potencjałem multiplikacji, o trwałych rezultatach oraz mające na celu podnoszenie jakości inicjatyw edukacyjnych.

Ponadto w 2018 r. realizowane będą drugie moduły projektów edukacji globalnej wyłonionych w konkursie „Edukacja globalna 2017” oraz działania administracji rządowej w dziedzinie edukacji globalnej realizowane we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej (MEN).

5. Wolontariat

Działania realizowane w ramach wolontariatu powinny być powiązane z projektami wdrażanymi przez polskie placówki zagraniczne, a także z projektami partnerów zrealizowanymi z wykorzystaniem dofinansowania w konkursach pomocy rozwojowej. Działania wolontariuszy zapewnią synergię działań rozwojowych realizowanych ze środków publicznych, ich komplementarność i ciągłość.

Wolontariat będzie realizowany w 6 krajach – trzech krajach priorytetowych polskiej pomocy, tj. w Kenii, Senegal i Tanzanii oraz trzech krajach należących do grupy państw najsłabiej rozwiniętych, tj. w Rwandzie, Ugandzie i Zambii. Przy czym w Kenii, Senegal i Tanzanii współpraca będzie realizowana w następujących obszarach tematycznych polskiej współpracy rozwojowej: kapitał ludzki,

ochrona środowiska oraz przedsiębiorczość i sektor prywatny, a w krajach pozostałych – w zakresie kapitał ludzki. Z uwagi na stan wyjątkowy w Etiopii oraz wydane przez MSZ RP ostrzeżenie „nie podróżuj” dla obywateli RP udających się do Etiopii, kraj ten został wyłączony z listy państw, w których będą realizowane projekty wolontariackie w 2018 r.

6. Spójność polityk na rzecz rozwoju

Celem Spójności polityk na rzecz rozwoju (*ang. Policy Coherence for Development, PCD*) jest opracowanie i realizacja polityk przez państwa w taki sposób, aby uniknąć działań, które negatywnie wpływają na rozwój globalny oraz możliwości rozwoju innych państw, w tym również rozwoju społeczno-gospodarczego państw priorytetowych polskiej współpracy rozwojowej. Jednocześnie państwa powinny dążyć do pogodzenia celów polityk krajowych z celami zrównoważonego rozwoju. Obecnie w Polsce funkcjonują dwa obszary priorytetowe w PCD: *Wsparcie działań na rzecz systemu walki z nielegalnymi przepływami finansowymi w takich dziedzinach tematycznych jak: walka z unikaniem opodatkowania oraz walka z praniem pieniędzy* (instytucją wiodącą jest Ministerstwo Finansów) oraz *Upowszechnianie i wdrażanie standardów społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR/RBC) w kontekście Spójności polityk na rzecz rozwoju* (instytucją wiodącą jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju).

Obydwa obszary priorytetowe będą realizowane na podstawie opracowanych przez instytucje wiodące we współpracy z MSZ i w konsultacji z innymi resortami rocznych planów działań na 2018 r.

7. Współpraca z sektorem prywatnym

Sektor prywatny odgrywa istotną rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym państw rozwijających się i jest ważnym partnerem w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz redukcji ubóstwa na świecie. W 2018 projekty będą uwzględniały aktywizację zawodową pracowników, promowanie przedsiębiorczości oraz poprawę produktywności i konkurencyjności podmiotów.

Prowadzony będzie dialog z zainteresowanymi podmiotami i instytucjami w Polsce na temat możliwości szerszego użycia instrumentów sektora prywatnego w polskiej współpracy rozwojowej, w szczególności bazując na najlepszych międzynarodowych praktykach.

Kontynuowany będzie dialog międzyresortowy na temat zasad udzielania kredytów rządowych pomocy wiązanej, w szczególności w odniesieniu do wypełniania rekomendacji DAC OECD dot. niewiązania pomocy oraz udoskonalenia procedur oceny i ewaluacji przedsięwzięć finansowanych tą drogą.

8. Działania informacyjne

W ramach działań informacyjno-promocyjnych kontynuowana będzie współpraca z rozgłośniami radiowymi służąca popularyzacji tematyki rozwojowej. Planowana jest organizacja wystaw oraz publikacja materiałów informacyjnych prezentujących program polskiej współpracy rozwojowej. Zostanie także opracowany raport poświęcony polskim działaniom rozwojowym zrealizowanym w 2017 r.

9. Ewaluacja

W 2018 roku kontynuowana będzie ewaluacja projektów i programów polskiej współpracy rozwojowej w celu zgromadzenia obiektywnej wiedzy na temat przede wszystkim trafności i efektywności realizowanych inicjatyw rozwojowych. Zostanie ona wykorzystana m.in. do usprawnienia zarządzania i planowania pomocy. Szczegóły działań ewaluacyjnych określone zostaną w Rocznym planie ewaluacji na 2018 rok.

10. Formy i zasady współpracy z partnerami polskiej współpracy rozwojowej

Projekty realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki im podległe

Projekty organów administracji rządowej będą realizowane w wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego we wskazanych priorytetach tematycznych, zdefiniowanych wraz z rezultatami działań dla danego kraju.

Ponadto w ramach współpracy z organami administracji rządowej realizowany będzie projekt z zakresu edukacji globalnej.

Nabór projektów organów administracji rządowej i jednostek im podległych odbędzie się nie później niż do końca pierwszego kwartału 2018 r. W MSZ projekty zostaną poddane ocenie i rekomendowane do realizacji. Informacja o projektach uzgodnionych do realizacji zostanie zamieszczona na stronie internetowej www.polskapomoc.gov.pl. W ramach naboru możliwe będzie składanie projektów modułowych.

Ponadto w 2018 roku wdrażane będą drugie moduły projektów zaakceptowanych do realizacji w 2017 roku. Projekty modułowe realizowane w 2018 roku wymienione są w Załączniku VII.

Projekty realizowane za pośrednictwem organizacji pozarządowych⁷, jednostek samorządu terytorialnego, publicznych szkół wyższych, instytutów badawczych, Polskiej Akademii Nauk i jej jednostek organizacyjnych

Konstrukcja systemu polskiej współpracy rozwojowej, w tym w szczególności tryb dystrybuowania środków publicznych na inicjatywy pomocowe, sprzyja podnoszeniu efektywności realizowanych projektów, a pośrednio służy wzmocnieniu potencjału partnerów polskiej współpracy rozwojowej.

W 2018 r. planowane jest ogłoszenie następujących konkursów w ramach których, realizowana jest współpraca z ww. podmiotami:

- **Konkurs „Polska pomoc rozwojowa 2018”**

Kwoty, przedstawione w Załączniku IV, przeznaczone na poszczególne kraje mogą ulec zmianie w zależności od ostatecznej wysokości środków w rezerwie celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową oraz od wyników oceny ofert. Minimalna wnioskowana kwota dotacji dla każdego projektu na rzecz Białorusi, Gruzji i Ukrainy w konkursie będzie wynosić 200 000 PLN. Minimalna wnioskowana kwota dotacji dla każdego projektu na rzecz Etiopii, Kenii, Senegalu, Tanzanii i Palestyny w tym konkursie będzie wynosić 350 000 PLN.

⁷ Zgodnie z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2016, poz. 1817 z późn. zm.), w tym niepubliczne szkoły wyższe i/lub izby gospodarcze i/lub izby rolnicze.

Przewiduje się możliwość zgłaszania projektów modułowych, składających się z dwóch lub trzech części (modułów/ odrębnych projektów) realizowanych w kolejnych, następujących po sobie latach na podstawie odrębnych umów⁸. MSZ dopuszcza możliwość rezygnacji z konkursu na rzecz danego kraju w 2019 r. i/lub w 2020 r. w przypadku wyczerpania przez projekty modułowe zaplanowanych na dany rok środków w tym zakresie.

Podmioty uprawnione:

- 1) organizacje pozarządowe zarejestrowane w Polsce w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, w tym niepubliczne szkoły wyższe, izby rolnicze oraz izby gospodarcze,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego (tylko w przypadku projektów na Białorusi, w Gruzji i na Ukrainie),
- 3) publiczne szkoły wyższe,
- 4) instytuty badawcze,
- 5) Polska Akademia Nauk i jej jednostki organizacyjne.

Planowany termin ogłoszenia konkursu – w ciągu miesiąca od przyjęcia Planu współpracy rozwojowej w 2018 r.

- **Konkurs „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie i Ukrainie 2018”**

W ramach konkursu wyłonione zostaną projekty pomocowe na rzecz uchodźców, osób wewnętrznie przesiedlonych oraz ludności lokalnej na Ukrainie oraz w wybranych krajach Bliskiego Wschodu. Kwoty przeznaczone na poszczególne kraje/regiony mogą ulec zmianie w zależności od ostatecznej wysokości środków w rezerwie celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową oraz od wyników oceny ofert.

Podmioty uprawnione: organizacje pozarządowe zarejestrowane w Polsce w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

Planowany termin ogłoszenia konkursu – I kwartał 2018 r.

- **Konkurs „Zapewnienie wkładów własnych na realizację projektów humanitarnych na Bliskim Wschodzie finansowanych ze źródeł innych niż budżet RP 2018”**

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszych projektów będących elementem przedsięwzięć współfinansowanych ze źródeł innych niż budżet RP obejmujących realizację działań humanitarnych w wybranych krajach Bliskiego Wschodu.

Podmioty uprawnione: organizacje pozarządowe zarejestrowane w Polsce w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

Termin ogłoszenia konkursu zostanie ustalony z organizacjami pozarządowymi.

⁸ Pod warunkiem zagwarantowania w ustawie budżetowej na 2019 r. i 2020 r. odpowiednich środków i prawidłowej realizacji poprzednich modułów, braku przeciwskażeń do kontynuacji realizacji projektu w kolejnych latach oraz złożenia sprawozdania z modułów realizowanych w roku poprzedzającym.

- **Konkurs „Edukacja globalna 2018”**

W konkursie zostaną wyłonione projekty mające na celu wzmocnienie edukacji globalnej w systemie edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej oraz zwiększające świadomość obywateli na temat współzależności globalnych oraz nierówności na świecie.

Przewiduje się możliwość zgłaszania projektów modułowych, składających się z dwóch lub trzech części (modułów/odrębnych projektów), realizowanych w kolejnych, następujących po sobie latach na podstawie odrębnych umów⁹. MSZ dopuszcza możliwość rezygnacji z konkursu na dane zadania w 2019 r. i/lub w 2020 r. w przypadku wyczerpania przez projekty modułowe zaplanowanych na ten rok środków.

Podmioty uprawnione:

- 1) organizacje pozarządowe zarejestrowane w Polsce w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, w tym niepubliczne szkoły wyższe, izby rolnicze oraz izby gospodarcze,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego,
- 3) publiczne szkoły wyższe,
- 4) instytuty badawcze,
- 5) Polska Akademia Nauk i jej jednostki organizacyjne.

W ramach procedury konkursowej może zostać wyodrębnione zadanie dotyczące dofinansowania projektów edukacji globalnej, będących elementem przedsięwzięcia współfinansowanego ze źródeł innych niż budżet RP (ze źródeł zagranicznych). Podpisanie umowy dotacyjnej i realizacja projektów będą uwarunkowane potwierdzeniem pozyskania środków od zewnętrznego donatora.

Planowany termin ogłoszenia konkursu – I/II kwartał 2018 r.

- **Konkurs „Wolontariat polska pomoc 2018”**

W 2018 r. działania programu „Wolontariat polska pomoc” będą realizowane w 6 krajach (Kenii, Senegal, Tanzanii, Rwandzie, Ugandzie i Zambii). W krajach priorytetowych polskiej pomocy tj. w Kenii, Senegal i Tanzanii współpraca będzie realizowana w następujących obszarach tematycznych: *kapitał ludzki, ochrona środowiska oraz przedsiębiorczość i sektor prywatny*. W pozostałych krajach projekty przyczynią się do realizacji projektu *kapitał ludzki*.

Z uwagi na stan wyjątkowy w Etiopii oraz wydane przez MSZ RP dla całego kraju ostrzeżenie „nie podróżuj” dla obywateli RP udających się do Etiopii, kraj ten został będzie do odwołania wyłączony z listy państw, w których będą realizowane projekty wolontariackie w 2018 r.

Planowany termin ogłoszenia konkursu – przełom I i II kwartału 2018 r.

Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych

Inicjatywy realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych umożliwiają realizację projektów rozwojowych i humanitarnych.. W krajach priorytetowych polskiej współpracy rozwojowej projekty rozwojowe będą realizowane we wskazanych priorytetach tematycznych, zdefiniowanych

⁹ Pod warunkiem zagwarantowania w ustawie budżetowej na 2019 r. i 2020 r. odpowiednich środków i prawidłowej realizacji poprzednich modułów, braku przeciwskażeń do kontynuacji realizacji projektu w kolejnych latach oraz złożenia sprawozdania z modułów realizowanych w roku poprzedzającym.

wraz z rezultatami działań dla danego kraju. W pozostałych krajach rozwijających się, projekty rozwojowe przyczynią się do realizacji czterech priorytetów polskiej współpracy rozwojowej wskazanych w Wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2016-2020: kapitał ludzki, przedsiębiorczość i sektor prywatny, zrównoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich oraz ochrona środowiska.

W przypadku udzielania pomocy humanitarnej projekty w ramach SMG mogą być realizowane niezależnie od priorytetów geograficznych określonych przez Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2016-2020, w ramach wybranych obszarów: zdrowie i żywienie, schronienie, edukacja i opieka społeczna, sektor wody, sanitariatów i higieny, wczesna odbudowa po wystąpieniu katastrof, łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju.

Placówki zagraniczne realizują projekty we wskazanych przez MSZ krajach znajdujących się na liście beneficjentów oficjalnej pomocy rozwojowej DAC OECD.

Podział środków przeznaczonych na realizację projektów przez polskie placówki dyplomatyczne przedstawiony został w Załączniku V.

Podmioty uprawnione: polskie placówki zagraniczne.

11. Podział środków w ramach rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na współpracę rozwojową

Zgodnie z Wieloletnim programem współpracy rozwojowej na lata 2016-2020, polska współpraca rozwojowa realizowana będzie w 10 państwach priorytetowych polskiej pomocy rozwojowej. Na dwustronną współpracę rozwojową z państwami innymi niż priorytetowe przeznaczone zostanie nie więcej niż 10% środków z rezerwy celowej budżetu państwa na współpracę rozwojową. Powyższe ograniczenie nie dotyczy środków przeznaczonych na działania humanitarne.

Do decydowania o przeniesieniu środków między poszczególnymi pozycjami Planu oraz na niezaplanowane inicjatywy z zakresu współpracy rozwojowej uprawniony jest Krajowy Koordynator Współpracy Rozwojowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Decyzje o przenoszeniu środków nie wymagają modyfikacji Planu współpracy rozwojowej w 2018 r.

Podział środków w ramach rezerwy celowej opiera się na wstępnym projekcie ustawy budżetowej na rok 2018 i został przedstawiony w Załączniku IV.

Część II

Zadania z zakresu współpracy rozwojowej przewidziane do realizacji w 2018 roku przez organy administracji rządowej oraz Narodowy Bank Polski, finansowane ze środków, których są dysponentami

Poniższe dane stanowią przybliżone szacunki.¹⁰

Ministerstwo Finansów	
Działania:	
<ul style="list-style-type: none">Kredyty w ramach pomocy wiązanej (ekwiwalent grantu)	95 696 000 USD 124 457 400 EUR ¹¹
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none">Udział Polski w finansowaniu Oficjalnej Pomocy Rozwojowej Unii Europejskiej za pośrednictwem składki członkowskiej do budżetu UEAzjatycki Bank Inwestycji Infrastrukturalnych (<i>Asian Infrastructure Investment Bank, AIIB</i>) z tytułu wpłat udziałów w kapitale subskrybowanym -Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju (<i>International Development Association, IDA</i>) z tytułu 16, 17 i 18 Uzupełnienia FunduszyMiędzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju z tytułu Wielostronnej Inicjatywy Umorzenia Długów (<i>Multilateral Debt Relief Initiative, MDRI</i>)Bank Rozwoju Rady Europy	238 007 000 EUR 28 288 000 USD (<i>stanowi 85% składki kwalifikowanej jako ODA</i>) 1 445 000 SDR oraz 1 890 000,00 EUR 1 030 000 PLN 5 637,65 EUR (<i>stanowi 18% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)
Razem	2 016 855 784 PLN

Ministerstwo Spraw Zagranicznych	
Działania:	
<ul style="list-style-type: none">Rezerwa celowa budżetu państwa na współpracę rozwojową	137 000 000 PLN
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none">Wpłata do Europejskiego Funduszu Rozwoju (<i>European Development Fund</i>)	92 576 630 EUR

¹⁰ Kwoty w walutach zostały przeliczone wg średnich kursów walut NBP z dnia 16 sierpnia 2017 r. (1 EUR= 4,2724 PLN).

¹¹ Pozycja zawiera kwoty 53 627 000 EUR i 37 195 000 USD ekwiwalentów grantu z planowanych przez MF kredytów dla niepriorytetowych krajów LDC (Zambia, Liberia i Gwinea), których udzielenie nie jest zgodne z rekomendacjami DAC OECD i nie uzyskało pozytywnej opinii MSZ.

<ul style="list-style-type: none"> • Wpłata do budżetu Rady Europy • Wpłata do budżetu ONZ • Wpłata do budżetów operacji pokojowych ONZ • Wpłaty do budżetu UNESCO • Wpłata do budżetu OBWE 	<p>2 945 494 EUR (<i>stanowi 40% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p> <p>3 922 540 USD (<i>stanowi 18% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p> <p>3 173 083 USD (<i>stanowi 15% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p> <p>873 185 USD (<i>stanowi 60% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p> <p>672 896 EUR (<i>stanowi 60% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p> <p>1 258 000 EUR (<i>stanowi 74% wpłaty kwalifikowanej jako ODA</i>)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Specjalna Misja Monitorująca na Ukrainie (<i>Special Monitoring Mission to Ukraine</i>) 	750 000 EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Wpłata na rzecz Unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji 	12 589 311 EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Wpłata do Programu Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich UN-HABITAT w Libanie 	5 000 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> • Wpłata na rzecz Funding Facility for Stabilization – instrument finansowy Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (United Nation Development Programme - UNDP) w Iraku 	5 000 000 PLN
Razem	675 111 985 PLN

Ministerstwo Środowiska

Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:

<ul style="list-style-type: none"> • Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) 	50 000 USD
<ul style="list-style-type: none"> • Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej z budżetu Państwowej Agencji Atomistyki (IAEA-TCF) 	693 000 EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej z budżetu Państwowej Agencji Atomistyki (IAEA-Assessed) 	808 000 EUR i 120 000 USD (<i>stanowi 33% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
<ul style="list-style-type: none"> • Światowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN) 	1000 CHF

<ul style="list-style-type: none"> • Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową - Fundusz Wielostronny 	9 000 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> • Konwencja Narodów Zjednoczonych ws. Zwalczenia Pustynnienia w krajach dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustynnienia zwłaszcza w Afryce (UNCCD) 	70 000 EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Europejska Komisja Gospodarcza Narodów Zjednoczonych (UNECE) składka na rzecz konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Konwencja z Aarhus) 	4 450 EUR <i>(stanowi 89% składki kwalifikowanej jako ODA)</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Europejska Komisja Gospodarcza Narodów Zjednoczonych (UNECE) składka na rzecz Protokołu w sprawie rejestrów uwalniania i transferu zanieczyszczeń (PRTR) do Konwencji z Aarhus 	2 670 USD <i>(stanowi 89% składki kwalifikowanej jako ODA)</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Program Środowiskowy Narodów Zjednoczonych (UNEP) 	150 000 USD
<ul style="list-style-type: none"> • Ramowa Konwencja NZ w sprawie zmian klimatu wraz z Protokołem z Kioto (UNFCCC) 	145 790 EUR <i>(stanowi 61% składki kwalifikowanej jako ODA)</i>
Razem	17 533 214 PLN

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:

<ul style="list-style-type: none"> • Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO) 	21 520 CHF <i>(stanowi 4% składki kwalifikowanej jako ODA)</i>
Razem	80 491 PLN

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Działania:

<ul style="list-style-type: none"> • Reagowanie na kryzysy humanitarne i prowadzenie działań ratowniczych przez Państwową Straż Pożarną 	1 278 000 PLN ¹²
<ul style="list-style-type: none"> • Finansowanie Biura UNHCR w Warszawie 	307 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia dla przedstawicieli Państwowej Służby Migracyjnej Ukrainy w zakresie organizacji powrotów nielegalnych migrantów realizowane przez polskich ekspertów w ramach projektu „Wzmocnienie współpracy z państwami członkowskimi oraz państwami trzecimi w zakresie identyfikacji i powrotów” 	170 420 PLN
<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie kontyngentu Jednostki Specjalnej Polskiej Policji w Kosowie oraz zaangażowanie eksperckie w misjach policyjnych. 	3 700 000 PLN
Razem	5 455 420 PLN

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> • Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) 	1 917 509 CHF (<i>stanowi 60% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
Razem	7 172 059 PLN

Ministerstwo Infrastruktury	
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> • Składka członkowska Polski do Światowego Związku Pocztowego (UPU) 	34 821 CHF (<i>stanowi 16% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
Razem	130 241 PLN

Ministerstwo Zdrowia	
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> • Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) 	1 529 166 USD (<i>stanowi 76% składki kwalifikowanej jako ODA</i>) 1 523 049 CHF (<i>stanowi 76% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
Razem	11 268 176 PLN

Ministerstwo Cyfryzacji	
Składka do organizacji międzynarodowej:	

¹² Nie jest możliwe określenie dokładnej liczby i miejsc potencjalnych działań ratowniczych bądź humanitarnych wynikających z zaistniałej katastrofy naturalnej lub zdarzenia spowodowanego przez działalność człowieka. Rzeczywisty poziom zaangażowania Państwowej Straży Pożarnej na rzecz państw-biorców ODA nie jest możliwy do przewidzenia.

<ul style="list-style-type: none"> Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) 	57 240 CHF (<i>stanowi 18% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
Razem	214 095 PLN

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Działania:

<ul style="list-style-type: none"> Międzynarodowa Wymiana Młodzieży, realizacja projektów wymiany z 5 krajami PW: Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją i Mołdawią. 	450 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży, z przeznaczeniem na wspieranie polsko-ukraińskiej wymiany młodzieży 	4 000 000 PLN
Razem	4 450 000 PLN

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:

<ul style="list-style-type: none"> Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) 	902 233 EUR (<i>stanowi 51% składki kwalifikowanej jako ODA</i>) 1 410 673 USD (<i>stanowi 51% składki kwalifikowanej jako ODA</i>)
<ul style="list-style-type: none"> Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin (EPPO) 	82 368 EUR
<ul style="list-style-type: none"> WFP (Światowy Program Żywnościowy) 	200 000 USD
Razem	10 075 096 PLN

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Działanie:

<ul style="list-style-type: none"> Stypendia na studia I i II stopnia, studia doktoranckie oraz staże artystyczne w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 	395 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Gaude Polonia – stypendia dla młodych twórców kultury oraz tłumaczy literatury polskiej z krajów Europy Środkowej. 	2 359 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Thesaurus Poloniae - stypendia dla naukowców prowadzących badania poświęcone kulturze, historii i wielokulturowemu dziedzictwu Europy Środkowej. 	390 000 PLN

<ul style="list-style-type: none"> Szkolenia z zakresu konserwacja i digitalizacja dziedzictwa kulturowego oraz inne: Akademia Nieświeska (Białoruś), Międzynarodowe Centrum Ochrony Dziedzictwa Kulturowego w Żółkwi (Ukraina) prace konserwatorskie, inwentaryzacja i digitalizacja oraz ekspertyzy dot. stanu zachowania obiektów (Ukraina, Gruzja, Mołdawia, Indie, Turcja) 	200 000 PLN
	200 000 PLN
	8 000 000 PLN
Składki do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> Światowy Fundusz Dziedzictwa UNESCO 	18 000 USD <i>(60% wpłaty kwalifikowanej jako ODA)</i>
<ul style="list-style-type: none"> Fundusz Ochrony Niematerialnego Dziedzictwa UNESCO 	18 000 USD <i>(60% wpłaty kwalifikowanej jako ODA)</i>
<ul style="list-style-type: none"> Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (WIPO) 	1 026 CHF <i>(3% wpłaty kwalifikowanej jako ODA)</i>
Razem	11 679 002 PLN

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii	
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego (UNIDO) 	960 000 EUR
<ul style="list-style-type: none"> Wpłata dobrowolna na rzecz wybranego programu pomocowego OECD w Eurazji 	100 000 EUR
Razem	4 528 744 PLN

Ministerstwo Sportu i Turystyki	
Składki i wpłaty do organizacji międzynarodowych:	
<ul style="list-style-type: none"> Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO) 	181 131 EUR <i>(stanowi 89% składki kwalifikowanej jako ODA)</i>
Razem	773 864 PLN

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	
Działania:	
<ul style="list-style-type: none"> Wydatki organizacyjno-administracyjne związane z realizacją programów pomocowych 	2 941 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Świadczenia stypendialne dla uczestników programów stypendialnych oraz staży naukowych przewidzianych dla obywateli 	2 150 000 PLN

państw Partnerstwa Wschodniego oraz obszaru postradzieckiego	
<ul style="list-style-type: none"> Kierowanie nauczycieli akademickich do zagranicznych ośrodków w krajach biorcach ODA w dziedzinie nauczania języka polskiego 	2 000 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Wkład własny MNiSW – sfinansowanie kosztów kształcenia w ramach dotacji podstawowej jako uzupełnienie wsparcia ze środków budżetu państwa dla projektów pomocy rozwojowej dla krajów Partnerstwa Wschodniego i krajów ODA 	1 500 200 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Stypendia dla cudzoziemców – studentów, doktorantów lub stażystów długoterminowych, stypendystów Rządu RP z krajów ODA (świadczenia) 	30 000 000 PLN
<ul style="list-style-type: none"> Koszty kształcenia dla cudzoziemców – studentów, doktorantów lub stażystów długoterminowych na zasadach „bez odpłatności i świadczeń stypendialnych” pochodzących z krajów ODA 	85 000 000 PLN
Razem	123 591 200 PLN

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Działania:	
<ul style="list-style-type: none"> Międzynarodowe programy szkoleniowe dla średniego szczebla pracowników nadzoru finansowego z krajów Europy Środkowej i Wschodniej w ramach platformy szkoleniowej TIFS (Inicjatywa Szkoleniowa dla Nadzoru Finansowego) 	136 000 PLN
Razem	136 000 PLN

Narodowy Bank Polski

Działania:	
Realizacja programu współpracy technicznej na rzecz banków centralnych z krajów rozwijających (seminaria, warsztaty, wizyty studyjne, staże, wyjazdy do banków-beneficjentów)	1 816 000 PLN
Razem	1 816 000 PLN

RAZEM SUMA CAŁKOWITA	PLN 2 880 871 372 PLN
-----------------------------	------------------------------

Część III

Udział Polski w realizacji polityki rozwojowej Unii Europejskiej

Składka do budżetu ogólnego UE

Według prognoz na pomoc rozwojową UE przeznaczy w 2018 r. ok. 7,4 mld EUR, w tym 2,7 mld EUR w ramach Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (*ang. Development Cooperation Instrument, DCI*), zaś 1,1 mld EUR w ramach pomocy humanitarnej. Natomiast zaplanowane w Dziale 4 wydatki na cele migracyjne wyniosą 1,9 mld EUR, w tym m.in. ok. 300 mln EUR w ramach DCI oraz ponad 800 mln EUR w ramach pomocy humanitarnej.

Wkład Polski w finansowanie pomocy rozwojowej przez UE wyniesie w 2018 r. ok. 270 mln EUR, tj. ok. 1 124 mln PLN. Jest to kwota udziału polskiej składki do budżetu ogólnego (3,25%) w odniesieniu do części budżetu UE przeznaczanej na oficjalną pomoc rozwojową.

Składka na Europejski Fundusz Rozwoju (EFR)

Limit wpłat na rzecz Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) w 2018 r. określa Decyzja Rady (UE) 2018/965 z dnia 6 lipca 2018 r. ustalająca wysokość wkładów wpłacanych przez państwa członkowskie na rzecz Europejskiego Funduszu Rozwoju, w tym drugiej raty skorygowanej rocznej kwoty za 2018 r. Łączna wysokość planowanych wkładów państw członkowskich UE na rzecz EFR ma w 2018 r. wynieść 4,5 mld EUR, z czego 4,25 mld EUR dla Komisji Europejskiej (KE) i 250 mln EUR dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).

W świetle zaktualizowanych prognoz zobowiązań, płatności i wkładów państw członkowskich, ujętych w Komunikacie Komisji do Rady w sprawie informacji finansowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju COM (2018) 475 *final* z dnia 15 czerwca 2018 r., wysokość składki Polski do EFR w 2018 r. łącznie wyniesie 92 576 630 EUR, tj. ok. 417 mln PLN (przy kursie walutowym 1 EUR = 4,5 PLN):

- 85 311 950 EUR z tytułu składki do KE,

- 3 250 000 EUR do EBI,

- 4 014 680 EUR wynikające z konieczności rozliczenia 200 mln EUR wykorzystanych wcześniej na sfinansowanie działań 10. edycji EFR, a pochodzących ze składek wniesionych przez te państwa członkowskie UE (PCz), które uczestniczyły w 8. i 9. edycji EFR (zgodnie z Decyzją Rady (UE) 2017/2016 z dnia 4 lipca 2017 r. ustalającą wysokość wkładów wpłacanych przez PCz na rzecz Europejskiego Funduszu Rozwoju, w tym drugiej raty za 2017 r.). Rozliczenie to ma jednorazowy charakter i nie stanowi dodatkowego wkładu, a jedynie oznacza przyśpieszenie wpłaty składki w ramach 11. EFR. Operacją tą objęte są wszystkie PCz, które nie uczestniczyły w 8. i 9. edycji EFR, a wpłata z tego tytułu powinna zostać dokonana najpóźniej wraz z I ratą za 2018 r.

Udział Polski w finansowaniu Unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji

W lutym 2016 r. Unia Europejska podjęła decyzję o ustanowieniu nowego mechanizmu finansowania działań pomocowych. Utworzenie Unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji (*EU Facility*

for Refugees in Turkey) wynikało z ustaleń szczytu Unia Europejska-Turcja, podjętych w dniu 29 listopada 2015 r. W ramach wspólnego Planu Działania (*EU-Turkey Joint Action Plan*) Unia Europejska zobowiązała się przekazać Turcji dodatkowe wsparcie finansowe, celem wzmocnienia reakcji i zapewnienie komplementarności wsparcia udzielanego przez UE na rzecz uchodźców i społeczności przyjmujących w Turcji. Instrument koncentruje się na udzielaniu niezbędnej pomocy humanitarnej, wsparciu w sektorze edukacji oraz systemowym zarządzaniu problematyką migracyjną, zdrowia i infrastruktury komunalnej, a także na wspieraniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

W latach 2016-2019 Instrument dysponuje budżetem w wysokości 3 mld EUR, z czego 1 mld EUR pochodzi z budżetu UE, a pozostała część z dodatkowych składek państw członkowskich UE. Polska wpłata na rzecz Instrumentu w 2018 r. wyniesie 12 589 310,80 EUR.

ZAŁĄCZNIK I Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainie oraz propozycje ich mierzenia

BIAŁORUŚ

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
KAPITAŁ LUDZKI	lepszy dostęp do usług społecznych oraz poprawa infrastruktury i funkcjonowania ośrodków dla osób niepełnosprawnych i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba oraz powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 2. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 3. Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury i/lub utworzonych usług społecznych 4. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje w zakresie funkcjonowania ośrodków
	zwiększona integracja społeczna osób niepełnosprawnych i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób objętych wsparciem 2. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje w zakresie integracji społecznej 3. Liczba osób przygotowanych do podjęcia pracy w przedsiębiorstwach ekonomii społecznej 4. Liczba miejsc pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych 5. Liczba przedsięwzięć informacyjnych promujących prawa osób niepełnosprawnych i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I SEKTOR PRYWATNY	rozwój przedsiębiorczości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem 2. Liczba utworzonych miejsc pracy 3. Liczba zakupionych i zainstalowanych maszyn i urządzeń w przedsiębiorstwach objętych wsparciem 4. Liczba osób przeszkolonych z zakresu otwierania, prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej 5. Liczba nowych zamówień uzyskanych przez przedsiębiorców
	budowanie zdolności instytucjonalnej władz lokalnych do wspierania rozwoju przedsiębiorczości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba godzin doradztwa/ konsultacji dla przedsiębiorców 2. Liczba przedsiębiorstw/ośrodków objętych wsparciem 3. Liczba oraz powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń przeznaczonych na rzecz wspierania rozwoju przedsiębiorczości 4. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 5. Liczba osób przeszkolonych z zakresu wspierania rozwoju przedsiębiorczości

GRUZJA

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
DOBRE RZĄDZENIE	wzrost zdolności instytucjonalnych administracji publicznej w zakresie wdrożenia reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE – Gruzja oraz DCFTA, w tym w szczególności profesjonalizacja kadr służby cywilnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych przedstawicieli administracji publicznej 2. Liczba wypracowanych dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia
	wzrost zdolności instytucjonalnych administracji publicznej w procesie decentralizacji władzy publicznej, zwłaszcza w zakresie zapewnienia dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które pozyskały nowe umiejętności i kompetencje związane z wprowadzanymi reformami 2. Liczba wypracowanych dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia 3. Liczba centrów edukacji przedszkolnej powstałych w trakcie realizacji projektu
	wdrożenie polityki rozwoju regionalnego, w tym wsparcie sektora turystyki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które pozyskały nowe umiejętności i kompetencje w zakresie polityki rozwoju regionalnego 2. Liczba dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia 3. Liczba podmiotów nowopowstałych/wspartych w sektorze turystyki
	rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych zwłaszcza w zakresie zapobiegania i reagowania w sytuacji klęsk żywiołowych i katastrof wynikających z działalności człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych przedstawicieli jednostek odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i reagowanie w sytuacjach kryzysowych 2. Liczba nowych metod/narzędzi zaadaptowanych do wykorzystania w jednostkach ratowniczych 3. Liczba utworzonych/zmodernizowanych systemów zarządzania kryzysowego; 4. Liczba utworzonych/zmodernizowanych jednostek ratunkowych/zarządzania kryzysowego 5. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały)

KAPITAŁ LUDZKI	lepszemu dostępowi do usług społecznych oraz poprawie infrastruktury i funkcjonowania ośrodków dla osób niepełnosprawnych, ofiar przemocy domowej i dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba oraz powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 2. liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 3. Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury i/lub utworzonych usług społecznych 4. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje w zakresie funkcjonowania ośrodków
	Integracja społeczna osób z niepełnosprawnością, ofiar przemocy domowej oraz dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób objętych wsparciem; 2. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje w zakresie integracji społecznej i zawodowej; 3. Liczba miejsc pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych/ofiar przemocy domowej; 4. Liczba przedsięwzięć informacyjnych promujących prawa osób niepełnosprawnych/ofiar przemocy domowej/dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej
	wzmocnienie systemu opieki i ochrona praw dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej, niepełnosprawnych oraz ofiar przemocy domowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia 2. liczba osób, które podniosły kwalifikacje w zakresie opieki i ochrony praw dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej/niepełnosprawnych/ofiar przemocy domowej 3. Liczba przedsięwzięć informacyjnych promujących prawa osób niepełnosprawnych/ofiar przemocy domowej/dzieci pozbawionych pieczy rodzicielskiej

MOŁDAWIA

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
DOBRE RZĄDZENIE	wzrost zdolności instytucjonalnej administracji publicznej na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym w zakresie wdrożenia kluczowych reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE – Mołdawia i DCFTA, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony ludności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych przedstawicieli administracji publicznej 2. Liczba wypracowanych dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia
ROLNICTWO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	poprawa wydajności i konkurencyjności gospodarstw rolnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które pozyskały nowe umiejętności i kompetencje w zakresie poprawy wydajności i konkurencyjności gospodarstw rolnych 2. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 3. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 4. Liczba uzyskanych certyfikatów, patentów, licencji, znaków towarowych.

	zwiększony dostęp do infrastruktury i usług w sektorze rolnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które uzyskały dostęp do infrastruktury i usług w sektorze rolnym 2. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 3. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 4. Liczba osób, które uzyskały nowe umiejętności i kompetencje w zakresie zwiększania dostępu do infrastruktury i usług w sektorze rolnym
	rozwój działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich, w szczególności dot. turystyki wiejskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedstawicieli biznesu, którzy zdobyli nową wiedzę lub umiejętności 2. Liczba przedsiębiorstw, które zaadoptowały nowe narzędzia/nowe technologie 3. Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji działań projektowych

UKRAINA

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
DOBRE RZĄDZENIE	wzrost kompetencji kadry administracji publicznej w zakresie wdrożenia reform wynikających z Umowy Stowarzyszeniowej UE-Ukraina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych przedstawicieli administracji publicznej 2. Liczba wypracowanych dokumentów strategicznych/legislacyjnych, rekomendacji, wytycznych lub raportów powstałych podczas realizacji projektu i/lub przyjętych do wdrożenia
	wsparcie reformy samorządowej, rozwoju regionalnego, reformy oświaty, reform służących zapewnieniu stabilności finansowej państwa oraz przeciwdziałaniu korupcji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba samorządów, które uzyskały wsparcie w zakresie nowych kompetencji 2. Liczba dokumentów strategicznych/legislacyjnych powstałych podczas realizacji projektu i przyjętych do wdrożenia 3. Liczba osób, które pozyskały nowe umiejętności i kompetencje związane z wprowadzanymi reformami 4. Liczba nowo powstałych/wspartych podmiotów realizujących działania z zakresu wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych regionach Ukrainy 5. Liczba instytucji administracji publicznej, które uzyskały wsparcie w zakresie nowych kompetencji - 6. Liczba opracowanych dokumentów podnoszących wiedzę i kompetencje osób zaangażowanych we wprowadzanie reform (podręczniki, wytyczne, modele, rekomendacje, itp.)
	rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania i reagowania w sytuacji klęsk żywiołowych i katastrof wynikających z działalności człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych/zmodernizowanych systemów zarządzania kryzysowego 2. Liczba utworzonych/zmodernizowanych jednostek ratunkowych/zarządzania kryzysowego 3. Liczba przeszkolonych przedstawicieli jednostek odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i reagowanie w sytuacjach kryzysowych 4. Liczba nowych metod/narzędzi zaadaptowanych w jednostkach ratowniczych

KAPITAŁ LUDZKI	lepszy dostęp do infrastruktury i usług społecznych w szczególności w zakresie ochrony zdrowia w tym wsparcia psychologicznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 2. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 3. Liczba osób przesiedlonych wewnątrz i osób ze społeczności przyjmujących korzystająca z odnowionej infrastruktury i/lub utworzonych usług społecznych 4. Liczba przeszkolonego personelu świadczącego usługi społeczne dla osób przesiedlonych wewnątrz i osób ze społeczności przyjmujących 5. Liczba godzin konsultacji dla osób przesiedlonych wewnątrz
	zwiększona integracja społeczna osób przesiedlonych wewnątrz z przyjmującymi ich społecznościami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób przesiedlonych wewnątrz i osób ze społeczności przyjmujących objętych wsparciem 2. Liczba wydarzeń integracyjnych skierowanych do osób przesiedlonych wewnątrz oraz społeczności ich przyjmujących
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I SEKTOR PRYWATNY	rozwój przedsiębiorczości z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi i technologii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedstawicieli biznesu, którzy zdobyli nową wiedzę lub umiejętności 2. Liczba przedsiębiorstw, które zaadoptowały nowe narzędzia/nowe technologie 3. Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji działań projektowych 4. Liczba godzin doradztwa/ konsultacji dla przedsiębiorców
	rozwój przedsiębiorczości wśród osób przesiedlonych wewnątrz w ramach przyjmujących ich społeczności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych miejsc pracy dla osób przesiedlonych wewnątrz w ramach przyjmujących ich społeczności 2. Liczba osób, które nabyły nowe kwalifikacje zawodowe
	poprawa jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz infrastruktury i wyposażenia ośrodków kształcenia i szkolenia zawodowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczniów korzystających z nowych narzędzi/sprzętu naukowo-dydaktycznego w szkołach zawodowych 2. Liczba nauczycieli, którzy zdobyli nową wiedzę i umiejętności, które będą mogli wykorzystać w pracy zawodowej 3. Liczba wdrożonych lub ulepszonych standardów/programów nauczania w szkolnictwie zawodowym 4. Liczba i rodzaj przekazanego/ zainstalowanego sprzętu/lub pomocy dydaktycznych do kształcenia zawodowego

ZAŁĄCZNIK II Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Tanzanii, Kenii, Etiopii i Senegalii oraz propozycje ich mierzenia

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
KAPITAŁ LUDZKI	poprawa infrastruktury i wyposażenia podmiotów leczniczych oraz wzrost kwalifikacji personelu medycznego w zakresie świadczenia opieki medycznej na rzecz matek i dzieci	<ol style="list-style-type: none"> 1. liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń 2. liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia medycznego (sprzęt i materiały) 3. liczba osób korzystająca z odnowionej infrastruktury / podmiotów leczniczych 4. liczba osób leczona za pomocą nowego wyposażenia medycznego; 5. liczba przeszkolonego personelu medycznego 6. liczba godzin zrealizowanych programów, szkoleń i staży szkoleniowych 7. liczba wdrożonych lub ulepszonych standardów/procedur świadczenia opieki medycznej 8. liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych na potrzeby szkoleniowe 9. liczba zabiegów i konsultacji medycznych przeprowadzonych przez przeszkolony personel 10. liczba osób z dostępem do przeszkolonego personelu medycznego
	poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych, kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń 2. liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia naukowo-dydaktycznego 3. liczba uczniów korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury ośrodków edukacyjnych 4. liczba uczniów/studentów przeszkolona i korzystająca z nowego wyposażenia naukowo-dydaktycznego 5. liczba przeszkolonej kadry pedagogicznej 6. liczba godzin oraz ilość zrealizowanych programów, szkoleń i kursów szkoleniowych 7. liczba wdrożonych lub ulepszonych standardów/programów nauczania 8. liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych na potrzeby szkoleniowe 9. liczba uczniów/studentów przypadająca na przeszkolonego nauczyciela 10. wyniki w nauce uczniów/studentów uczonych przez przeszkolonych nauczycieli (w projektach modułowych)
OCHRONA ŚRODOWISKA	zwiększenie liczby osób mających dostęp do podstawowej infrastruktury sanitarnej oraz przeszkolonych z zakresu higieny	<ol style="list-style-type: none"> 1. liczba osób z dostępem do podstawowej infrastruktury sanitarnej 2. liczba i rodzaj zbudowanej infrastruktury sanitarnej 3. liczba adresatów kampanii promocyjnych z zakresu higieny
	zwiększenie liczby osób/podmiotów korzystających z dostępu do energii z odnawialnych źródeł (energia słoneczna, wodna, wiatrowa, źródła geotermalne, biomasa)	<ol style="list-style-type: none"> 1. liczba gospodarstw/podmiotów (osób) z zapewnionym dostępem do energii z odnawialnych źródeł 2. wartość mocy generowanej przez zainstalowane urządzenia energii odnawialnej 3. liczba i rodzaj zainstalowanych urządzeń energii odnawialnej 4. liczba osób przeszkolona z zakresu wykorzystywania energii z odnawialnych źródeł
	wzrost zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania, reagowania i usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych działalnością człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1. liczba przeszkolonych ratowników 2. liczba godzin i ilość zorganizowanych szkoleń/ćwiczeń z zakresu reagowania w sytuacjach klęsk żywiołowych 3. liczba i rodzaj nabytego wyposażenia ratowniczego (w tym sprzęt ochrony osobistej) 4. liczba godzin szkoleniowych z zakresu obsługi wyposażenia ratowniczego

		<ul style="list-style-type: none"> 5. liczba opracowanych i wdrożonych procedur reagowania w sytuacjach klęsk żywiołowych 6. liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych na potrzeby szkoleniowe
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I SEKTOR PRYWATNY	wzrost aktywności zawodowej i zatrudnienia kobiet i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> 1. liczba osób zatrudnionych w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz pracujących na zasadach samozatrudnienia 2. liczba osób przyjętych na staże i praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych; 3. liczba nowo rozpoczętych projektów biznesowych 4. poziom bezrobocia wśród kobiet i młodzieży 5. liczba osób w wieku produkcyjnych wśród kobiet i młodzieży
	zwiększenie dostępu kobiet i młodzieży (w tym absolwentów) do kształcenia technicznego, szkoleń i doradztwa zawodowego oraz podniesienie jakości infrastruktury służącej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> 1. liczba godzin i ilość przeprowadzonych szkoleń/kursów zawodowych 2. liczba absolwentów szkoleń i kursów technicznych i zawodowych 3. liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci doradztwa zawodowego 4. liczba nowo oferowanych szkoleń i kursów zawodowych 5. nowo nabyte umiejętności i kwalifikacje uczestników szkoleń i kursów
	zwiększenie konkurencyjności, wydajności i innowacyjności grup producenckich, kooperatyw oraz spółdzielni pracy, zwłaszcza w sektorze rolno-spożywczym	<ul style="list-style-type: none"> 1. poziom produkcji i wydajność pracy 2. wielkość dochodu z produkcji, handlu i sprzedaży 3. dynamika i wartość sprzedaży towarów i usług 4. udział grupy producenckiej, kooperatywy, spółdzielni pracy w danym rynku 5. poziom nakładów inwestycyjnych w dobra trwałego użytku 6. poziom wydatków na prace badawczo-rozwojowe 7. liczba uzyskanych certyfikatów, patentów, licencji, znaków towarowych 8. wdrożone lub usprawnione standardy/procesy/systemy produkcji, zarządzania i sprzedaży 9. liczba godzin i rodzaj szkoleń kadry zarządzającej i pracowników 10. poziom wykształcenia i kwalifikacji zatrudnionych pracowników

ZAŁĄCZNIK III Zakładane rezultaty działań polskiej pomocy w Palestynie oraz propozycje ich mierzenia

SEKTOR	ZAKŁADANE REZULTATY	PROPONOWANE WSKAŹNIKI
KAPITAŁ LUDZKI	poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych, kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 2. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 3. Liczba osób korzystająca z odnowionej/nowej infrastruktury 4. Liczba osób, które uzyskały nowe umiejętności i kompetencje 5. Liczba szkoleń, spotkań, warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe kadry pedagogicznej 6. Liczba wypracowanych materiałów dydaktycznych, podręczników, pomocy naukowych
	poprawa stanu infrastruktury i dostępu do edukacji przedszkolnej;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń/obiektów 2. Liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia (sprzęt i materiały) 3. Liczba osób korzystająca z odnowionej/nowej infrastruktury 4. Liczba nowych miejsc w placówkach edukacji przedszkolnej
	zwiększenie dostępu do usług społecznych (ochrona zdrowia, edukacja) osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wprowadzonych ułatwień/usprawnień i/lub zniesionych barier w dostępie do usług społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem 2. Liczba szkoleń, kursów, warsztatów, spotkań dla osób zagrożonych wykluczeniem 3. Liczba osób, które zyskały nowe umiejętności i kompetencje 4. Liczba akcji/kampanii/wydarzeń integracyjnych, zwiększających świadomość społeczną nt. problemów i potrzeb osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym 5. Liczba wykwalifikowanej kadry/personelu pracującego z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 6. Liczba szkoleń dla kadry/personelu pracującego z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 7. Liczba aktywnie działających organizacji społecznych świadczących wsparcie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem
ROLNICTWO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	wzrost dochodów i podniesiony poziom bezpieczeństwa żywnościowego gospodarstw rolnych;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba gospodarstw/osób objętych wsparciem 2. Wielkość dochodu z produkcji i sprzedaży 3. Ilość wyprodukowanej żywności 4. Liczba szkoleń/konsultacji dla rolników
	zwiększenie konkurencyjności, wydajności i innowacyjności grup producenckich, kooperatyw oraz spółdzielni rolniczych;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które uzyskały nowe umiejętności i kompetencje 2. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń i obiektów 3. Liczba przekazanego/zainstalowanego wyposażenia 4. Liczba nowopowstałych grup producenckich, kooperatyw i spółdzielni rolniczych 5. Liczba szkoleń, kursów, warsztatów dla przedstawicieli grup producenckich, kooperatyw i spółdzielni rolniczych 6. Liczba wprowadzonych innowacji/usprawnień w produkcji i sprzedaży 7. Liczba uzyskanych certyfikatów, patentów, licencji, znaków towarowych

	poprawa dostępu produktów rolno-spożywczych do rynków zbytu, uzyskanie wyższej jakości produkcji rolnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość dochodu ze sprzedaży 2. Liczba otrzymanych certyfikatów jakości/dokumentów potwierdzających jakość liczba uzyskanych certyfikatów, patentów, licencji, znaków towarowych, poświadczeń 3. Liczba szkoleń, kursów, warsztatów 4. Liczba osób, które uzyskały nowe umiejętności i kompetencje 5. Liczba wprowadzonych innowacji/usprawnień w handlu i sprzedaży 6. Liczba przekazanego/ zainstalowanego wyposażenia i sprzętu
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I SEKTOR PRYWATNY	wzrost aktywności zawodowej i zatrudnienia kobiet i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych miejsc pracy dla kobiet i młodzieży 2. Liczba osób, które uzyskały nowe umiejętności i kompetencje 3. Liczba osób przyjętych na staże i praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych; 4. Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci doradztwa zawodowego
	zwiększenie dostępu kobiet i młodzieży (w tym absolwentów) do kształcenia technicznego, szkoleń i doradztwa zawodowego oraz podniesienie jakości infrastruktury służącej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów zawodowych 2. Liczba absolwentów szkoleń i kursów technicznych i zawodowych 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci doradztwa zawodowego 4. Liczba nowo oferowanych szkoleń i kursów zawodowych 5. Liczba oraz powierzchnia wybudowanych/wyremontowanych pomieszczeń i obiektów 6. Liczba przekazanego/zainstalowanego wyposażenia
	wzmocnienie organizacji non-profit, wspierających edukację zawodową i szanse zatrudnienia kobiet i młodzieży we Wschodniej Jerozolimie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów zawodowych/warsztatów 2. Liczba nowopowstałych organizacji non-profit 3. Liczba przekazanego sprzętu, wyposażenia, materiałów

ZAŁĄCZNIK IV Podział środków w ramach rezerwy celowej

Rezerwa celowa 2018 - 137 000 000 PLN		137 000 000
Działania własne i zlecone przez MSZ		47 428 663
<i>Działania realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej</i>		15 000 000
<i>Programy stypendialne</i>		7 781 350
<i>Akademia Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego</i>		531 150
<i>Projekty wdrażane przez organy administracji rządowej w wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego</i>		2 931 763
<i>Belsat TV</i>		20 000 000
<i>II moduły projektów administracji rządowej</i>		1 184 400
Partnerstwo Wschodnie		27 433 480
BIAŁORUŚ	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	3 710 087
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie "Polska pomoc rozwojowa 2017"</i>	531 580
	<i>Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych</i>	3 000 000
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	930 693
	SUMA	8 172 360
GRUZJA	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	3 274 861
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”</i>	955 296

	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	777 040
	SUMA	5 007 197
MOŁDAWIA	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”</i>	2 461 590
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	531 065
	SUMA	2 992 655
UKRAINA	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	3 372 624
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”</i>	3 082 977
	<i>Współpraca w ramach projektu U-LEAD</i>	226 190
	<i>Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych</i>	242 1360
	<i>Dofinansowanie kosztów kształcenia obywateli Ukrainy w Kolegium Europejskim w Natolinie</i>	767 078
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	1 391 039
	SUMA	11 261 268
Afryka Subsaharyjska, Azja Południowo-Wschodnia, Bliski Wschód		19 811 500
AFGANISTAN	<i>Wpłata do Afghanistan Reconstruction Trust Fund</i>	1 000 000
	<i>Wpłata do Law and Order Trust Fund</i>	1 000 000
	SUMA	2 000 000
ETIOPIA	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	314 515
	SUMA	314 515
KENIA	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	2 248 451
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”</i>	1 665 990

	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	271 282
	<i>Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych</i>	1 500 000
	SUMA	6 206 285
SENEGAL	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	608 680
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	173 193
	SUMA	781 873
TANZANIA	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	3 008 192
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie "Polska pomoc rozwojowa 2017"</i>	315 700
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	348 497
	SUMA	3 672 389
PALESTYNA	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Polska pomoc rozwojowa w 2018”</i>	1 595 262
	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie "Polska pomoc rozwojowa 2017"</i>	1 954 064
	<i>Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych (wpłata UNRWA)</i>	2 000 000
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	863 261
	SUMA	6 412 587
MYANMA	<i>II moduł - projekty dwuletnie wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”</i>	612 129
	<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	332 284
	SUMA	944 413
Kraje dodatkowej akredytacji placówek w krajach priorytetowych - projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych"		315 614

<i>Kenia dla krajów poz. Akredytacji</i>		293 707
<i>Tanzania dla pozostałych krajów akredytacji</i>		21 907
INNE OBSZARY GEOGRAFICZNE		1 800 120
<i>Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>		1 800 120
POMOC HUMANITARNA¹³		31 331 029
<i>Pakiet pomocy humanitarnej na Bliskim Wschodzie</i>		
	<i>Wielostronne działania humanitarne na Bliskim Wschodzie - wpłata na rzecz UNHCR „Regional Refugee and Resilience Plan 2018-2019 Syria”</i>	1 362 930
	<i>Projekty dwustronne w ramach konkursu „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie w 2018 r.”</i>	5 249 715
	<i>II moduł - projekty wyłonione w konkursie „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie i Ukrainie 2017” (Bliski Wschód)</i>	11 241 541
	<i>Konkurs na wkłady własne dla polskich organizacji pozarządowych - Zapewnienie wkładów własnych na realizację przedsięwzięć humanitarnych na Bliskim Wschodzie ze źródeł innych niż budżet RP 2018.</i>	0
	<i>Polsko-niemiecki projekt na rzecz wsparcia edukacji dzieci uchodźców i ludności lokalnej w Libanie</i>	4 249 200
	<i>Projekty humanitarne na Bliskim Wschodzie w ramach inicjatyw realizowanych za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych</i>	680 445
	<i>Wielostronne działania humanitarne - wpłata na rzecz Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża</i>	4 000 000
	SUMA	26 783 831

¹³ Źródła finansowania pozycji zapisanych bez wyszczególnionych kwot są w trakcie uzgadniania. Koszty wskazanych działań zostaną pokryte z innych źródeł niż rezerwa celowa na współpracę rozwojową lub ze środków tej rezerwy w ramach przesunięć wewnętrznych w Planie.

Działania humanitarne na rzecz Ukrainy		
	<i>II moduł – projekty wyłonione w konkursie „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie i Ukrainie 2017” (Ukraina)</i>	2 647 198
	Wielostronne działania humanitarne na Ukrainie - wpłata na rzecz Wielostronnych działań humanitarnych na Ukrainie została przekazana na działania biura UN OCHA w Kijowie.	1 900 000
	SUMA	4 547 198
EDUKACJA GLOBALNA		2 086 830
	<i>Projekty wdrażane w konkursie „Edukacja globalna 2018” przez organizacje pozarządowe, publiczne szkoły wyższe, jednostki samorządu terytorialnego, instytuty badawcze, PAN i jej jednostki organizacyjne</i>	1 500 000
	<i>II moduł - projekty wyłonione w konkursie „Edukacja globalna 2017”</i>	86 830
	<i>Projekty wdrażane przez MEN</i>	500 000
WOLONTARIAT		377 764
	<i>Konkurs „Wolontariat polska pomoc 2018”</i>	377 764
WSPÓŁPRACA W RAMACH ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH		6 415 000
	<i>Składki i wpłaty, w tym składka na Centrum Rozwoju OECD (w przypadku oszczędności kwota może być zwiększona)</i>	6 415 000

ZAŁĄCZNIK V Projekty realizowane za pośrednictwem polskich placówek zagranicznych – podział

Lista polskich placówek zagranicznych uprawnionych do realizacji projektów w krajach swojej akredytacji

Kraj/Region	Kwota ¹⁴
Partnerstwo Wschodnie kraje priorytetowe	
Białoruś	217 350 EUR
Gruzja	180 250 EUR
Mołdawia	123 000 EUR
Ukraina	321 092 EUR
Razem	3 629 837 PLN
Afryka, Azja i Bliski Wschód – kraje priorytetowe	
Etiopia na rzecz Etiopii	85 630 USD
Kenia na rzecz Kenii	61 995 EUR
Tanzania na rzecz Tanzanii	95 111 USD
Senegal	39 954 EUR
Palestyna	200 000 EUR
Tajlandia na rzecz Mjanmy	90 088 USD
Razem	2 303 032 PLN
Kraje priorytetowe na rzecz innych krajów akredytacji	
Etiopia na rzecz Dżibuti	
Kenia na rzecz krajów akredytacji	67 970 EUR
Tanzania na rzecz krajów akredytacji	6 000 USD
Razem	315 614 PLN
Inne kraje:	
Angola	24 000 USD
Armenia	22 628 EUR
Australia na rzecz Papui Nowej Gwinei	15 000 AUD
Egipt w tym na rzecz krajów akredytacji	25 141 USD
Indie w tym na rzecz krajów akredytacji	29 859 EUR
Indonezja w tym na rzecz krajów akredytacji	24 766 EUR
Jordania	80 690 EUR
Kazachstan na rzecz Kirgistanu	29 350 EUR
Liban	59 900 USD
Macedonia w tym na rzecz Kosowa	19 846 EUR
Maroko	15 000 EUR
Nigeria w tym na rzecz krajów akredytacji	0 EUR
Pakistan	15 000 EUR
RPA w tym na rzecz krajów akredytacji	61 000 USD
Serbia	20 000 EUR
Tajlandia na rzecz Laosu i Kambodży	5 912 USD
Tunezja	15 000 EUR
Uzbekistan w tym na rzecz Tadżykistanu	21 980 EUR
Razem	1 800 120 PLN
RAZEM	8 048 603 PLN

ZAŁĄCZNIK VI Zestawienie projektów realizowanych w 2018 roku w ramach drugiego modułu

Projekty modułowe organów administracji rządowej

Nr oferty	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Kraj	Kwota dotacji w PLN II moduł
309/2017/M3	MliR	Wsparcie administracji mołdawskiej w implementacji Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego Mołdawii 2016-2020 w obszarze polityki miejskiej i rozwoju obszarów miejskich	Mołdawia	505 000
307/2017/M	MSWiA	Wspieranie rozwoju Policji Granicznej Mołdawii w obszarze odpowiedzialności służbowej związanej z przeciwdziałaniem przestępczości transgranicznej oraz zapewnianiem bezpieczeństwa i porządku publicznego	Mołdawia	179 400
311/2017/M	MEN	Nowa Ukraińska Szkoła 2	Ukraina	500 000

Projekty modułowe wyłonione w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”

Numer oferty	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Kraj	Kwota dotacji w PLN II moduł
46/2017/M3	Fundacja "Wschód"	Rozwój usług rolniczych i pozarolniczych w Mołdawii	Mołdawia	1 052 780
16/2017/M3	Fundacja im. Księcia Konstantego Ostrońskiego	Rozwój produkcji rolnej i usług doradztwa rolniczego w Mołdawii	Mołdawia	809 450
178/2017/M	Fundacja Puszczy Rominckiej	Rozwój turystyki wiejskiej na terenie rejonu Ungheni poprzez zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych	Mołdawia	599 360
1/2017/M	Szkoła Główna Służby Pożarniczej	Rozwój specjalistycznego ratownictwa w infrastrukturze krytycznej w Gruzji	Gruzja	255 614
32/2017/M	Fundacja Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu	Szczęśliwi razem	Gruzja	200 002
57/2017/M	Fundacja HumanDoc	Wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy w Gruzji	Gruzja	499 680

¹⁴ Kwoty w USD, EUR i AUD przeliczone zostały według rzeczywistego kursu wymiany.

61/2017/M	Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego	Utworzenie zakładu pracy chronionej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną na Białorusi.	Białoruś	531 580
51/2017/M	Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	Mjanma - działania połączniczo – edukacyjne, działania medyczne oraz WASH w regionie delty Irawadi	Mjanma	612 129
24/2017/M	Fundacja "Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej"	Szkolenia i doposażenie jednostek straży pożarnej w Kenii	Kenia	908 015
114/2017/M	Fundacja Partners Polska	Szkoła dla wszystkich - wyrównywanie szans edukacyjnych i życiowych dzieci z niepełnosprawnością zamieszkujących półpustynne obszary wiejskie okręgu Mbita w Kenii	Kenia	757 975
194/2017/M	Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw	Mapera Tandale - budowa przedszkola wraz z infrastrukturą sanitarną dla dzieci z Tandale -dzielnicy Dar Es Salaam w Tanzanii	Tanzania	315 700
157/2017/M	Caritas Polska	Wsparcie integracji społecznej osób niepełnosprawnych w regionie Betlejem	Palestyna	971 124
118/2017/M3	Fundacja "Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej"	Certyfikacja oraz podniesienie profesjonalizmu produkcyjno-sprzedażowej grupy spółdzielni MAWASEM	Palestyna	982 940
40/2017/M	Fundacja Związku Polskich Kawalerów Maltańskich Maltańska Służba Medyczna - Pomoc Maltańska	Rozwój systemu ochotniczego ratownictwa medycznego na Ukrainie	Ukraina	659 700
75/2017/M3	Caritas Polska	Utworzenie centrum wsparcia rodziny jako modelu integracji osób przesiedlonych i społeczności przyjmujących na Ukrainie	Ukraina	1 343 152
85/2017/M	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej	Wspieranie procesu organizowania ukraińskiego wolontariatu ratowniczego na rzecz poprawy bezpieczeństwa społeczności lokalnej w obwodzie rówieńskim	Ukraina	322 150
38/2017/M3	INSTYTUT ROZWOJU MIAST	Od inkubacji do akceleracji - rozbudowa infrastruktury i wdrożenie nowych narzędzi wspierających innowacyjne przedsięwzięcia biznesowe w oparciu o Młodzieżowy Inkubator Przedsiębiorczości (YEI) we Lwowie	Ukraina	473 700

2/2017/M	Szkoła Główna Służby Pożarniczej	Wsparcie systemu kształcenia ochotniczych straży pożarnych oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych służb ratowniczych na Ukrainie	Ukraina	284 274
----------	----------------------------------	--	---------	---------

**Projekty modułowe wyłonione w konkursie
„Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie i Ukrainie 2017”**

Nr oferty	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Kraj	Kwota dotacji w PLN II moduł
PHBWiU2017/5/UA	Caritas	Funkcjonowanie czterech gabinetów medyczno - socjalnych na wschodniej Ukrainie	Ukraina	1 500 000
PHBWiU/2017/13/UA	Fundacja Polska Akcja Humanitarna	Zapewnienie pomocy humanitarnej oraz opieki społecznej (social protection) dla wewnętrznie przesiedlonych osób oraz członków społeczności lokalnych we wschodniej Ukrainie (Obwód doniecki)	Ukraina	1 354 557,60
PHBWiU/2017/8/L	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Stabilizacja sytuacji humanitarnej uchodźców syryjskich w prowincji Akkar poprzez zabezpieczenie dachu nad głową oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej	Liban	3 749 261
PHBWiU2017/4/J	Caritas	Wsparcie uchodźców syryjskich i najuboższych Jordańczyków w zakresie schronienia	Jordania	2 250 000
PHBWiU/2017/1/J	Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	Wsparcie podstawowej opieki medycznej, opieki nad matką, noworodkiem i dzieckiem oraz poprawa warunków higienicznych dla społeczności lokalnej, osób przesiedlonych i uchodźców syryjskich w guberni Zarqa w Jordanii	Jordania	2 242 560
PHBWiU/2017/10/I	Fundacja Polska Akcja Humanitarna	Polski Zespół Pomocy Natychmiastowej w Kurdystanie	Autonomiczny Region Irackiego Kurdystanu	0
PHBWiU/2017/2/I	Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	Wsparcie podstawowej opieki medycznej i pomocy natychmiastowej, poprawa warunków higienicznych i edukacja medyczna w prowincji Diyala dla uchodźców, osób przesiedlonych i ludności lokalnej	Autonomiczny Region Irackiego Kurdystanu	1 292 360
PHBWiU2017/6/I	Caritas	Zapewnienie podstawowej i ginekologicznej opieki zdrowotnej w prowincjach Erbil i Dohuk	Autonomiczny Region Irackiego Kurdystanu	1 500 000

Edukacja globalna**Projekty modułowe wyłonione w konkursie „Edukacja globalna 2017”**

Nr oferty	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Kwota dotacji w PLN II moduł
367/2017/M3	Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej	W świat z klasą - Edukacja globalna na zajęciach przedmiotowych w szkole podstawowej	86 830